

Põllumajanduskoda

Estonian Chamber of Agriculture and Commerce

EESTI PÕLLUMEESTE VAATED SORDIKAITSE KÜSIMUSTES

Roomet Sõrmus
Eesti Põllumajandus-
Kaubanduskoda
4. märts 2020

EESTI PÕLLUMAJANDUS-KAUBANDUSKODA

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

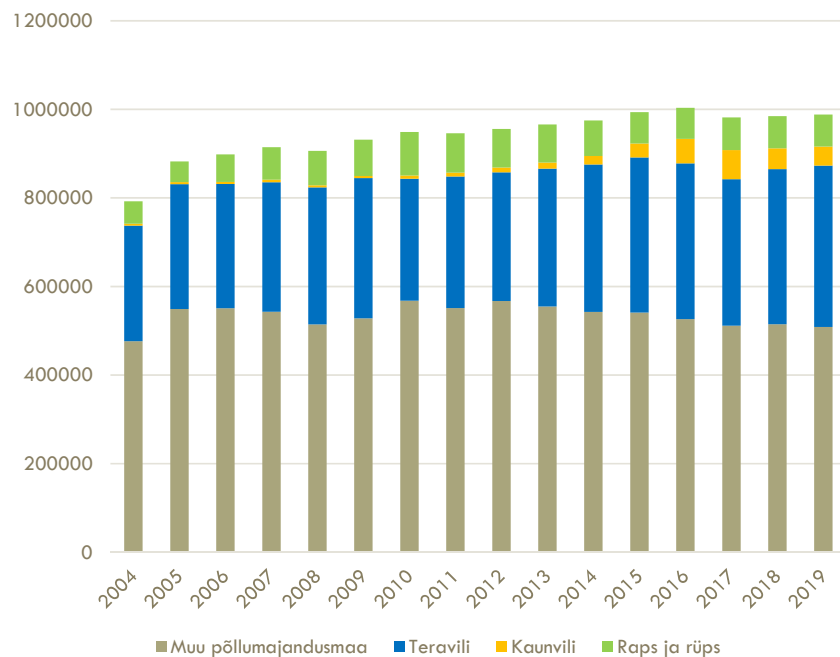
- Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda on asutataud 1996. aastal
- Koondab Eesti põllumehi, ühistuid, toidutööstusi, põllumajandussektorile teenuseid pakkuvaid ettevõtteid ja metsaühistuid
- Otseliikmeid ca 100, koja liikmesorganisatsioonidesse kuulub ca 3300 põllumeest ja toidutootjat ning 5500 erametsaomanikku

MAAKASUTUS JA SAAGIKUS

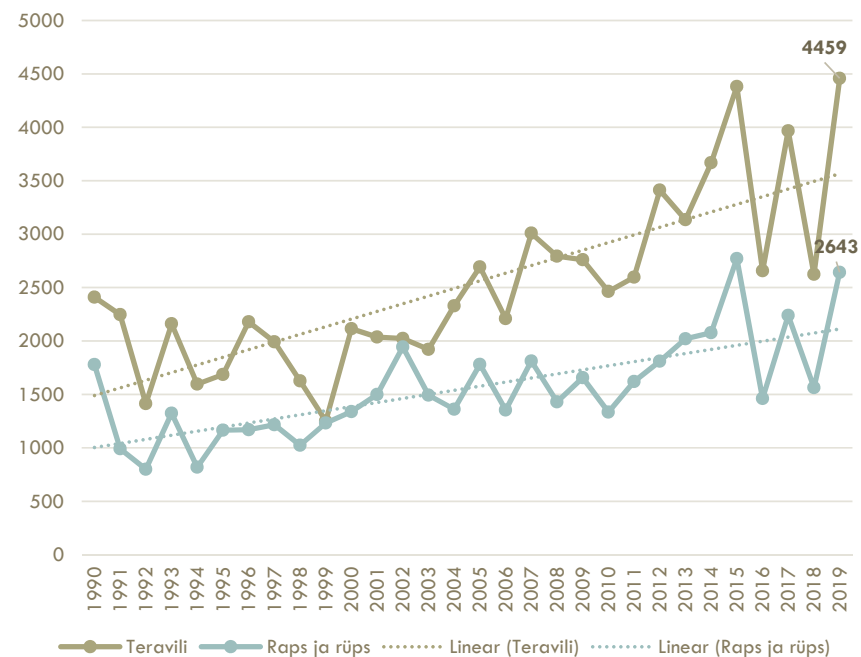

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Põllumajanduslik maakasutus (ha)

Teravilja ja rapsi saagikus (kg/ha)

Allikas: Statistikaamet

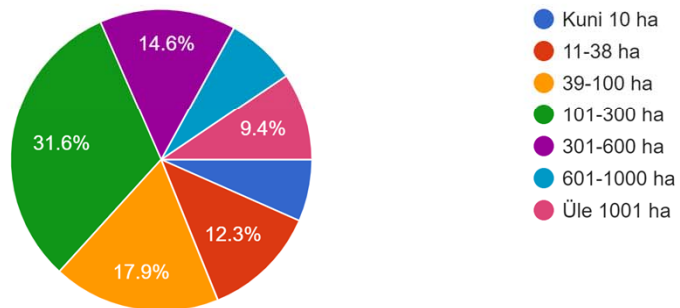
KÜSITLUS: VASTAJATE STRUKTUUR JA KULTUURID

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

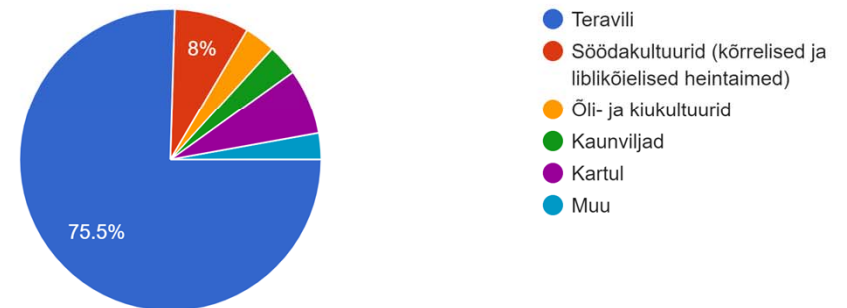
Kui suur on Teie ettevõtte haritava maa pindala (v.a mitmeaastane rohumaa)?

212 responses

Milliseid kultuure Teie ettevõttes kasvatatakse?

212 responses

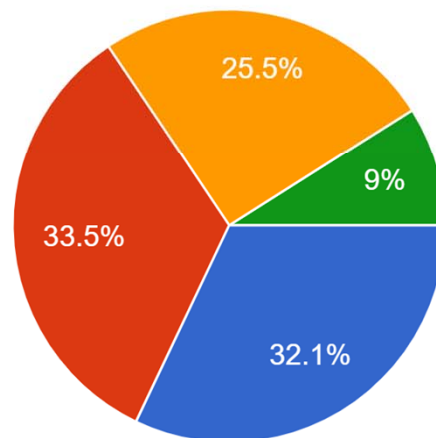
TEADLIKKUS SORDIVALIKUL

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kui teadlikult valite oma ettevõttes kasvatatavaid sorte Eesti ja ELi sordilehes olevatest sortidest?

212 responses

- Teen alati teadliku valiku lähtuvalt sordiomadustest
- Katsun võimalusel teha teadliku valiku lähtuvalt sordiomadustest
- Sordi valik sõltub konkreetsetest võimalustest
- Ei pööra sordivalikule erilist tähelepanu

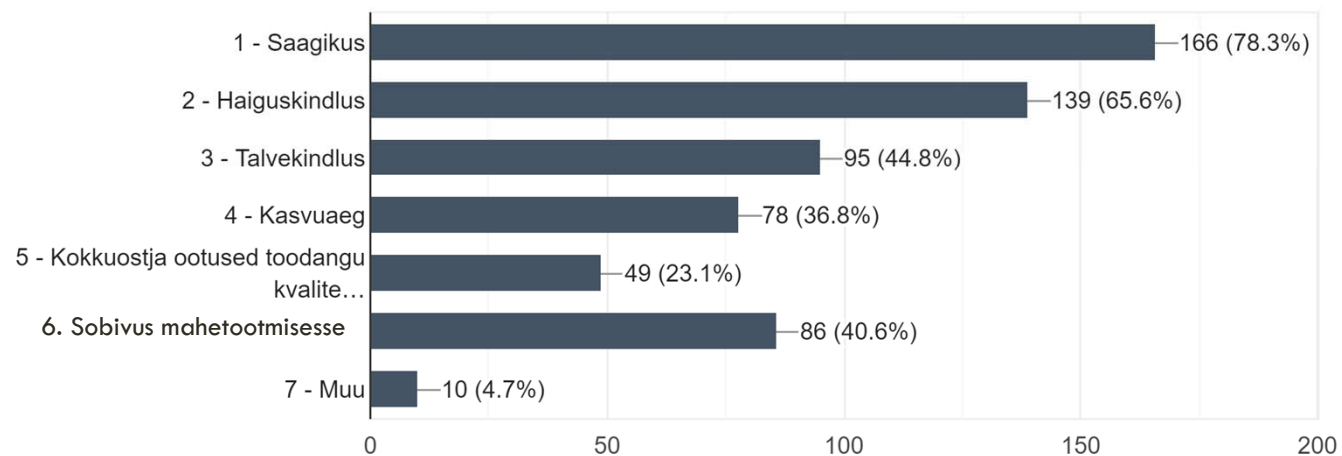
SORDIVALIKU KRITEERIUMID

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Millised on kõige olulisemad kriteeriumid kasvatatavate sortide valikul? (märgi maksimaalselt 3 kriteeriumit)

212 responses

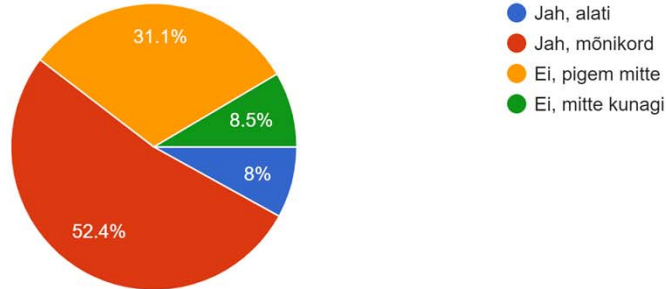
KOKKUOSTJATE NÕUDMISED SORDILE

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

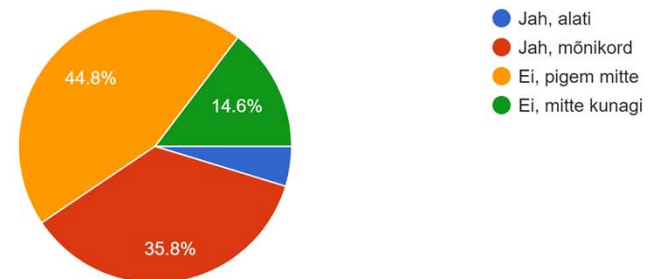
Kas kokkuostjatel on saagi kokkuostul eelistusi või nõudmisi sortidele?

212 responses

Kas kokkuostjad rakendavad teatud sorti kultuuride puhul soodsamaid tingimusi (nt maksavad paremat hinda)?

212 responses

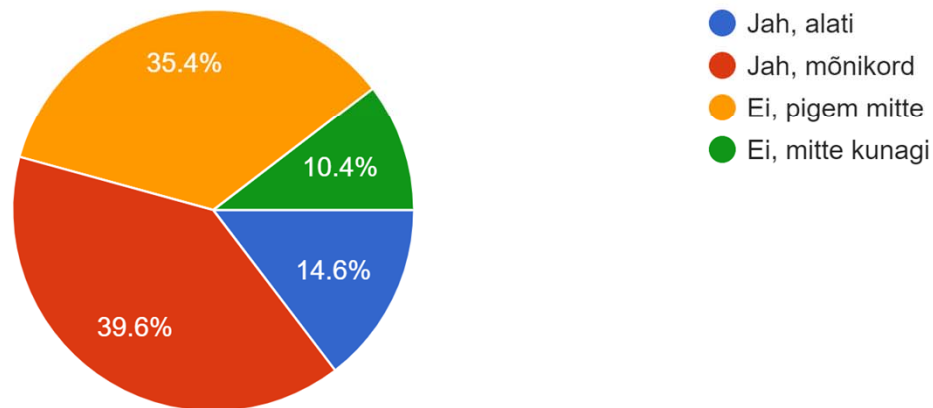
KOKKUOSTJATE MÕJU SORDIVALIKULE

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas lähtute oma ettevõttes kasvatatavate kultuuride sortide valikul kokkuostjate nõuetest või eelistustest?

212 responses

TÄHTSAMAD NÕUDED SORTIDELE

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

- Eesti taimekasvatussaaduste eksport sõltub peamiselt toodangu kvaliteedist. Üldine ootus – Eesti oludes parimat võimalikku kvaliteeti andvad sordid
- Nisu – ostja eelistab kõrgekvaliteedilist toodangut. Sort ei ole sellel puhul oluline. Olulised kvaliteedinäitajad - kleepvalk, langemisarv, mahukaal, proteiin
- Raps – märksõnaks õli kvaliteet. Sort ei oma tähtsust. Olulised kvaliteedinäitajad: ligi nulli lähedane eruukhappe sisaldus. Lisatulu tootjale tekib õli sisaldusest (näiteks 0,15% baashinnast iga 0,1 % kohta)
- Õlleoder – ostetakse kokku madala proteiinisaldusega otra (proteiin alla 11,5%)

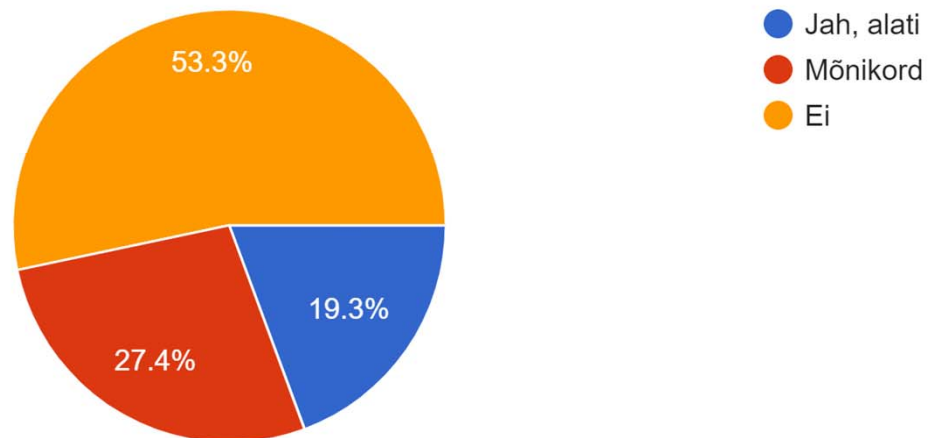
SORT KAITSE ALL VÕI MITTE?

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas jälgite seemne ostmisel, kas sort on kaitse all või mitte?

212 responses

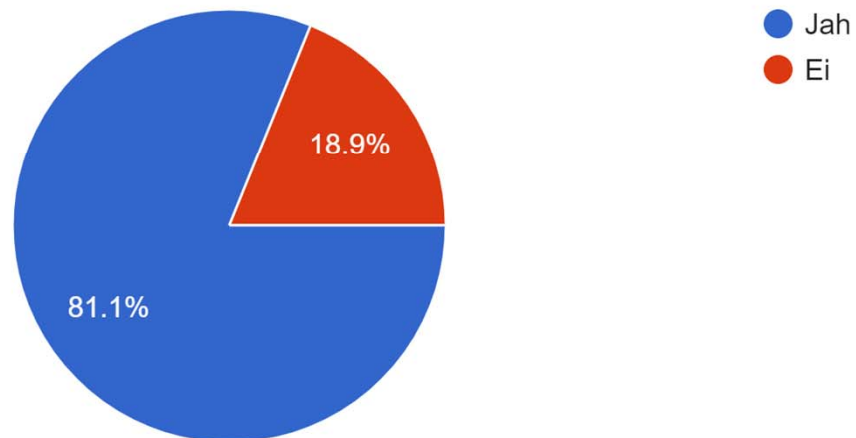
ARVESTUS SORTIDE KOHTA PÕLLURAAMATUS

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas teie ettevõtte peab põlluraamatus arvestust kasvatatavate sortide kohta?

212 responses

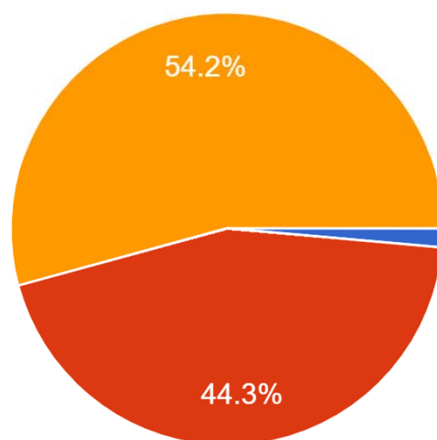
KASVATATAVATE KULTUURIDE SORDID

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Milliseid sorte kasutatakse teie ettevõttes suuremas mahus?

212 responses

- Peamiselt kaitsealuseid sorte
- Peamiselt sordilehes olevaid sorte
- Nii kaitsealuseid kui ka sordilehes olevaid sorte

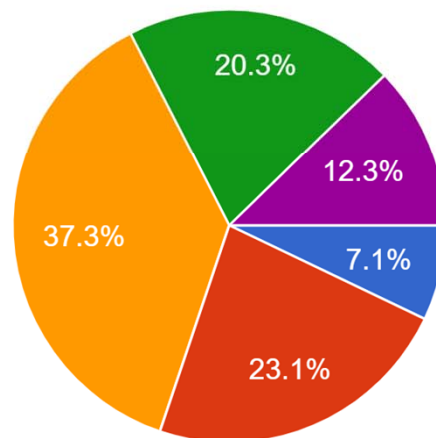
EESTI SORTIDE KASUTAMINE

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Millist rolli mängivad teie ettevõttes Eestis aretatud sordid?

212 responses

- Väga suurt rolli
- Pigem suurt rolli
- Pigem väikest rolli
- Väga väikest rolli
- Ei kasuta Eesti sorte

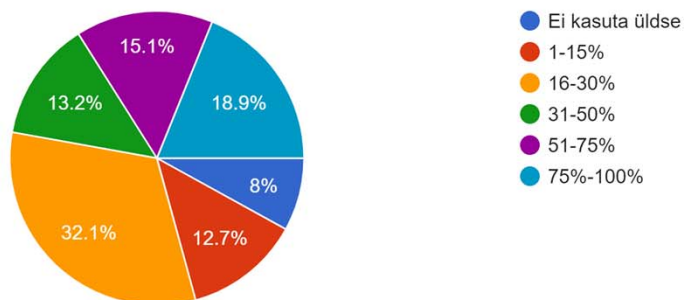
SERTIFITSEERITUD SEEMNE KASUTAMINE

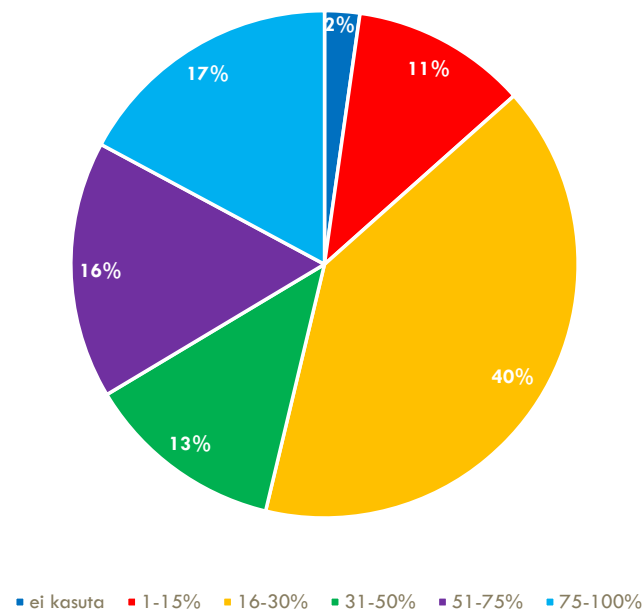
Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Hinnanguliselt kui suurel osal teravilja pinnast kasutate sertifitseeritud seemet?

212 responses

Üle 100 ha tootjad (n=134)

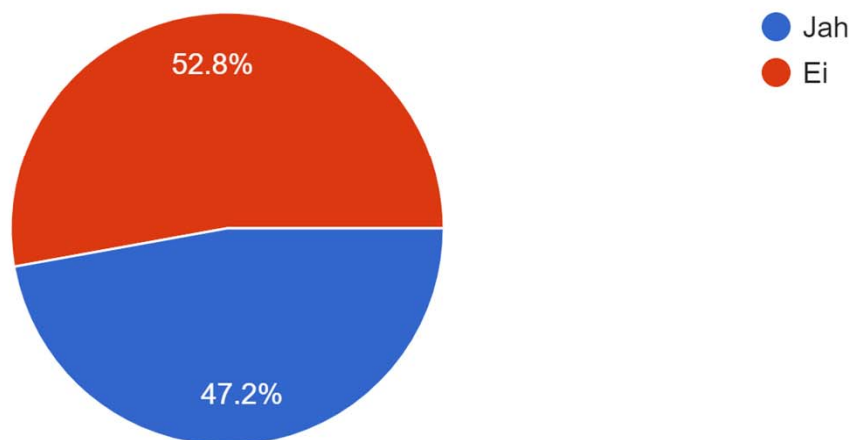
KAS ON PIISAVALT INFOT OTS TASUDE KOHTA?

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas teil on piisavalt infot oma tarbeks toodetud seemne litsentsitasude (nn OTS tasud) kohta?

212 responses

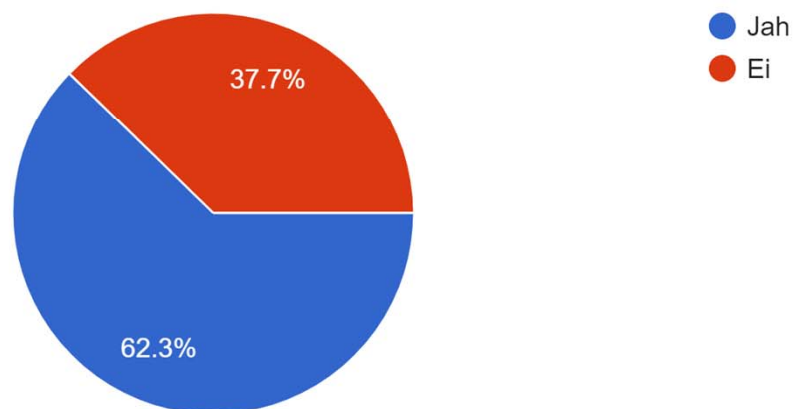
TEADLIKKUS DEKLAREERIMISE KOHUSTUSEST

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas olete teadlik nõudest, et vastavalt seadusele peab tootja, kes kasutab ükskõik kui suures mahus kaitsealuse sordi seemet, andma sellest teada...le või -esindajale (üldjuhul Eesti Seemneliidule)?

212 responses

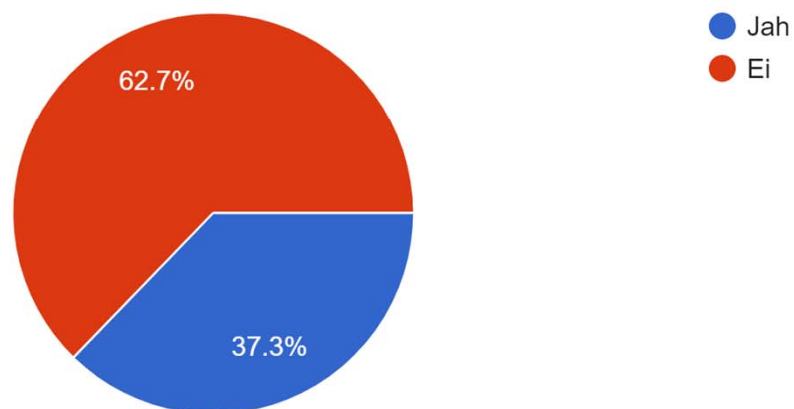
TEADLIKKUS VÄIKETOOTJATE DEKLAREERIMISE KOHUSTUSEST

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas olete teadlik, et väiketootjad on vabastatud OTS tasu maksmise kohustusest, kuid peavad siiski kaitsealuste sortide kasutamisel esitama OTS tasude deklaratsiooni?

212 responses

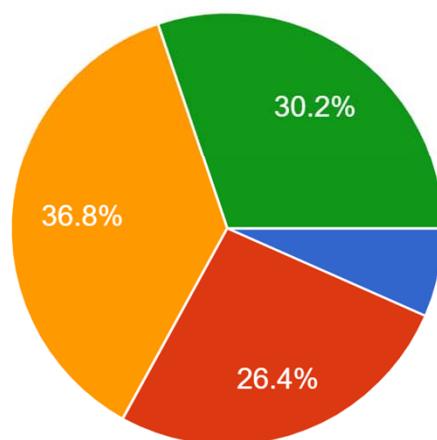
KAS OTS TASU MAKSMINE ON VAJALIK?

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas Teie hinnangul on OTS tasude maksmine üldiselt vajalik?

212 responses

- Väga vajalik
- Pigem vajalik
- Pigem mittevajalik
- Täiesti mittevajalik

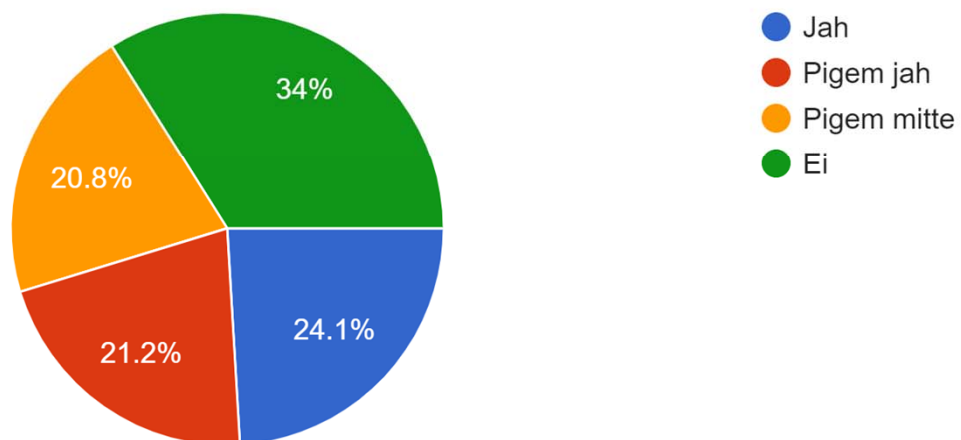
KAS ON ARUSAADAV OTS TASU EESMÄRK?

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas teie jaoks on arusaadav, miks OTS tasusid on vaja maksta?

212 responses

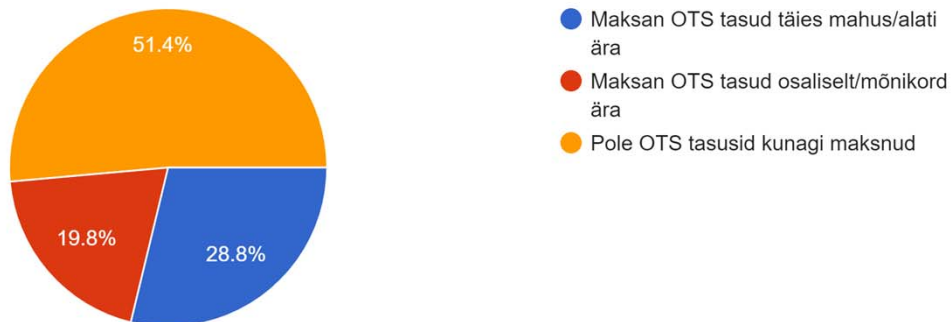
OTS TASUDE MAKSMISE PRAKTIKA

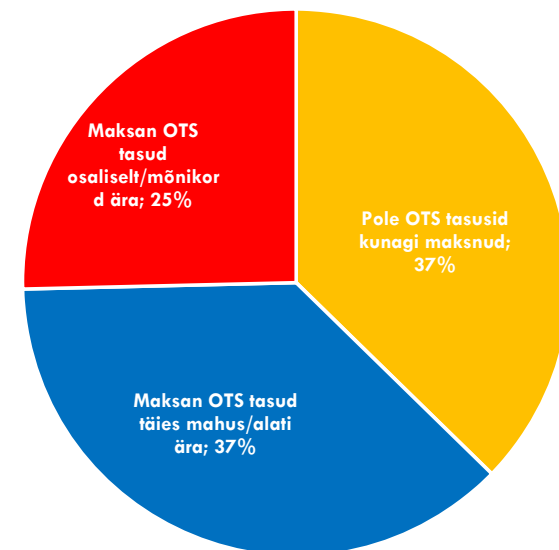
Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Milline on olnud Teie viimaste aastate praktika OTS tasude maksmisel?

212 responses

Üle 100 ha suuremad tootjad

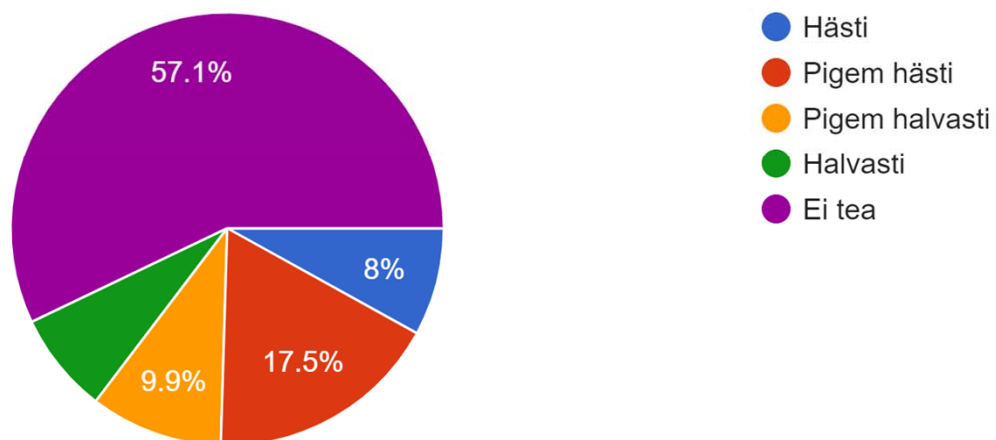
KUIDAS SÜSTEEM TOIMIB?

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kuidas toimib teie hinnangul praegune süsteem OTS tasude kogumisel?

212 responses

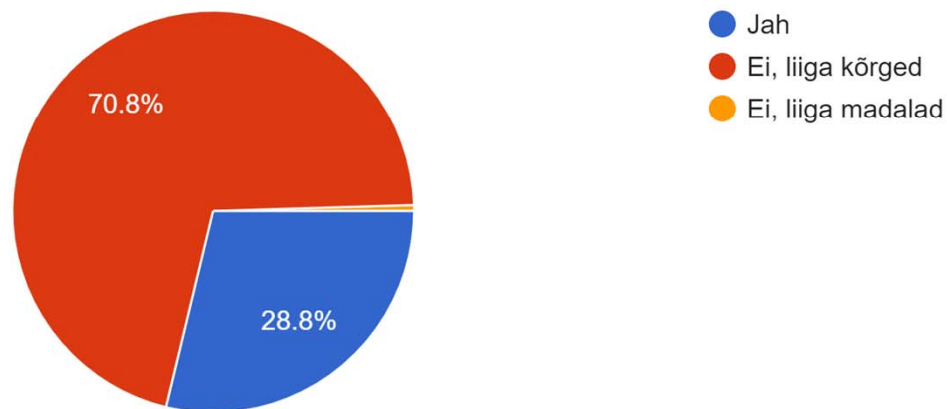
KAS OTS TASU MÄÄRAD ÕIGLASED?

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas teie arvates on Eestis kehtivad OTS-tasu määrad õiglased? (tera- ja kaunvili 3 EUR/ha, õlikultuurid 5,8 EUR/ha, kartul 25,6 EUR/ha, lutsern 3,5 EUR/ha)

212 responses

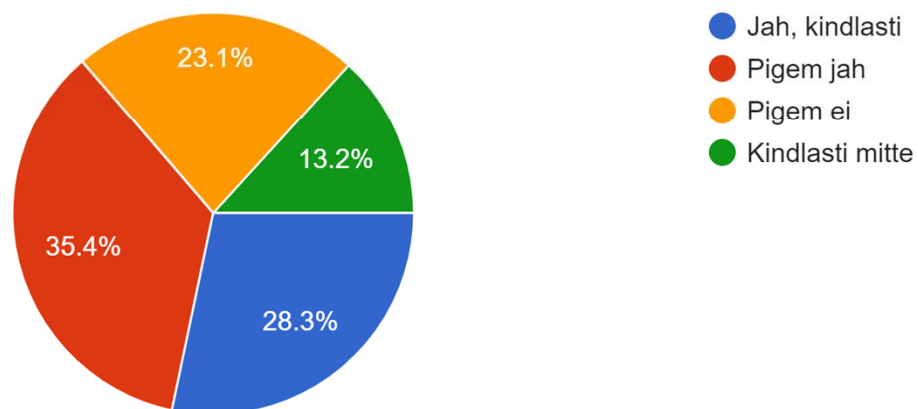
SORDIANDMETE DEKLAREERIMINE RIIGILE

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Kas oleksite valmis esitama sortide andmed Põllumajandusametile või PRIA-le, juhul kui neid andmeid ei kasutata OTS tasude sissenõudmiseks?

212 responses

OLULISED KÜSIMUSED

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

- Kuidas mõlema poole huvide kaitstus tagada, kui sordi omanike (esindaja) ja põllumajandustootja (esindusorganisatsiooni) vahel
 - **on tingimused kokku lepitud ja sõlmitud leping?**
 - **ei ole tingimused läbi räägitud/ lepingut sõlmitud?**
- Kui kaua ehk mitu paljundust viimasest C kategooriast kohustus OTS-tasu maksta kehtib? Kas on olemas sellekohaseid reegleid või soovitusi praktikast?

KOKKUVÕTE

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

- Suurem tähelepanu sordikaitsele on oluline, et Eesti turule jõuaksid meie tingimustesse sobilikud uued sordid.
- Eesti põllumeeste teadlikkus sordikaitse küsimustes vajab parandamist.
- Suuremate tootjate teadlikkus sordikaitsest on natuke parem kui väiketootjatel, kuid puudujääke on ka suurematel tootjatel.
- Põllumeestele tuleb rohkem selgitada OTS tasude eesmärki, tasu suuruse kujunemist ning tõhustada tasu kogumise süsteemi, et paraneks tasu maksmine.
- Riigi roll OTS info kogumisel vajab täiendavat arutelu.